

Låt sjuksköterskor vara sjuksköterskor – återinför vårdbiträden.

- 12 000 FLER VÅRDBITRÄDEN
- 8 MILJARDER UNDER 4 ÅR

Låt sjuksköterskor vara sjuksköterskor – återinför vårdbiträden.

Vårdbiträdena behöver komma tillbaka i vården. Liberalerna föreslår därför idag en statlig satsning som fullt utbyggt ger 12 000 nya vårdbiträden i hälso- och sjukvården. Staten skjuter i satsningen till 8 miljarder kronor, två miljarder per år, under mandatperioden mot att landsting och regioner bidrar med en lika stor medfinansiering. 12 000 nya vårdbiträden ger uppskattningsvis ett nytt vårdbiträde per tio sjuksköterskor inom hälso- och sjukvården.

- **Låt sjuksköterskor få vara sjuksköterskor och läkare få vara läkare.** Sjuksköterskor och läkare ägnar idag orimligt mycket tid åt andra uppgifter än det som de är utbildade till. Samtidigt som antalet läkare och sjuksköterskor har ökat så har antalet undersköterskor minskat i den landstingsdrivna vården, och vårdbiträdena nästan helt försvunnit. Det är slöseri med människor och resurser att inte låta människor göra det de är utbildade till. Vårdbiträden, som saknar eller bara har en kort formell vårdutbildning, kan göra oerhört viktiga insatser inom den vårdnära servicen med enklare arbetsuppgifter.
- **Höj sjuksköterskors och undersköterskors status.** Att renodla yrkesrollerna inom vård och omsorg och att använda rätt kompetens på rätt plats är ett sätt att höja sjuksköterskornas och undersköterskornas yrkesstatus. Undersköterskornas särskilda kompetens och utbildning bör förtydligas genom att införa en undersköterskeexamen. Yrkesidentiteten är viktig och en examen är en kvalitetsstämpel på utbildningen.
- **Viktiga arbetsuppgifter för vårdbiträden.** Bland lämpliga arbetsuppgifter för vårdbiträden märks t ex bära matbrickor, bädda sängar, städa toaletter, hämta patienter i väntrummet, gå med labbrapporter mellan läkare o labb, flytta patienter mellan avdelningar, fylla på förråd, hämta material från förråd...

Bakgrund

I ett internationellt perspektiv har vi både fler läkare och sjuksköterskor per capita än genomsnittet i OECD-länderna. Men trots mer resurser och fler händer i vården, så faller produktiviteten. Många läkare och sjuksköterskor anser att de inte räcker till, de har mindre tid med patienten och upplever en stressad arbetsmiljö. En viktig förklaring är att mycket tid används till annat än till det som de är utbildade till.

Vårdbiträden, som saknar formell vårdutbildning, men som gör viktiga insatser inom den vårdnära servicen med enklare arbetsuppgifter, har nästan helt försvunnit inom sjukvården, från att ha varit tiotusentals i början av 1990-talet.

Orsaken till utvecklingen att vårdbiträden har rationaliserats bort får sökas i några olika faktorer. 68-vänstern ville avskaffa hierarkier så att olika yrkesgrupper skulle uppfattas som mer jämlika. Ingen skulle vara för fin för att göra de enkla arbetsuppgifterna. Socialdemokraterna och LO har drivit på för att göra jantelagen till norm och enklare arbetsuppgifter har därmed lagts över på mer kvalificerad personal. Samtidigt har arbetsgivarna i takt med att löneskillnaderna mellan olika yrkeskategorier minimerades valt att ha kvar mer välutbildad personal, när den kostade nästan detsamma som utbildad personal.

Detta är ett misslyckande för svensk vård och omsorg. Den så kallade akademiseringen av svensk sjukvård har i praktiken inneburit att akademikerna gör mer av de okvalificerade arbetsuppgifterna; sjuksköterskor utför städuppgifter, brickutdelning vid lunchtid och ägnar sig alltmer åt basala omvårdnadsuppgifter. Att fler inte gör det som de är utbildade till leder till en ineffektiv vård, till brister i till samhällsekonomiska förluster. Kostnaden är givetvis större för en person med högre formell kompetens att utföra enklare arbetsuppgifter. För ett liberalt parti är det självklart att ta vara på människors kompetens på bästa sätt, det är så individer når sin fulla potential. Som offentliga arbetsgivare har stat och kommun en viktig uppgift i att skapa arbetsplatser där människor kommer till sin rätt och där deras kompetens tas tillvara.

Antal nya vårdbiträden per landsting/region

Satsningen bygger på en samfinansiering mellan stat och landsting/regioner. Antalen nedan bygger på att landsting och regioner väljer att medverka.

LANDSTING/REGION	NYA VÅRDBITRÄDEN
Stockholm	2740
Uppsala	440
Sörmland	350
Östergötland	540
Jönköping	420
Kronoberg	230
Kalmar	290
Gotland	70
Blekinge	190
Skåne	1590
Halland	390
Västra Götaland	2000
Värmland	330
Örebro	350
Västmanland	320
Dalarna	340
Gävleborg	340
Västernorrland	290
Jämtland	150
Västerbotten	320
Norrbottn	300

Fler liberala förslag för vården

Människor ska kunna lita på att de får vård i tid och att vården är den bästa möjliga. Svenska patienter har rätt att förvänta sig mer av hälso- och sjukvården. Svensk vårdkvalitet och patientsäkerhet är bland de högsta i världen. Men samtidigt som vården ger goda resultat måste vi bli bättre på tillgänglighet och bemötande. Vi ligger i botten i Europa när det gäller antalet besök per läkare, samtidigt som patienter, läkare och sjuksköterskor upplever tidsbrist och trängsel. Det finns helt enkelt för lite tid i vården till just vård och patienter.

FLER SKA FÅ EN EGEN LÄKARE.

Vården ska flyttas närmare människorna. Vi vill satsa på primärvården så att fler får möjlighet till en egen fast husläkare som samordnar den vård man behöver. Det förbättrar kontinuiteten för patienterna och gör vården mer effektiv. Förebilden är inte minst de norska och danska fastläkarmodellerna, där varje läkare har omkring 1 200 patienter – ungefär hälften jämfört med en svensk läkare. Liberalerna vill lägga drygt sex miljarder kronor på tre år dels på ett prestationsbaserat omställningsstöd, dels för att utbilda fler specialister i allmänmedicin.

VÅRD I TID.

Med nuvarande regering har vårdköerna fördubblats. Vi vill kapa köerna med en förnyad kömiljard som omfattar hela vårdkedjan och särskilt tar hänsyn till kroniskt sjuka patienters behov. När du får vård i tid ökar din frihet. Den nationella vårdgarantin och den prestationsbaserade kömiljarden som infördes av alliansregeringen innebar kraftigt kortade väntetider i vården. Sedan den rödgröna regeringen avskaffat kömiljarden har väntetiderna exploderat.

TID I VÅRDEN.

Vården behöver mer personal och rätt personal. 80 procent av arbetsgivarna i vården anger att de har brist på sjuksköterskor. Bristen på framförallt specialistsjuksköterskor är en viktig faktor bakom många av de problem och utmaningar vi ser i vården idag. Vi vill se till att fler vill utbilda sig till specialistsjuksköterska, och att fler specialistsjuksköterskor stannar kvar i vården. Liberalerna föreslår därför en budgetsatsning på 500 miljoner kronor per år för att skapa en modern, akademisk specialistutbildning för sjuksköterskor, med lön och inom ramen för yrkeslivet, på liknande sätt som redan sker för läkarna. Därutöver lägger vi 85 miljoner kronor per år på ett statsbidrag för att 1000 specialistsjuksköterskor ska kunna få karriärtjänster. Utbildning, ansvar och erfarenhet ska löna sig, också för kvinnor.

EN DIGITAL VÅRDGARANTI.

Vården ska fullt ut dra nytta av digitaliseringens möjligheter. Vårdgivare ska vara skyldiga att erbjuda lika bra digital tillgänglighet som fysisk. Patienten ska själv kunna välja att möta vården genom exempelvis en e-tjänst eller ett vanligt fysiskt besök. En statlig investeringsfond på 250 miljoner kronor per år ska bidra till att överbrygga den investeringspuckel som krävs för att digitalisera vården i hela landet.

SVERIGES LIBERALA PARTI

